

Väino Aren

– vana kooli pühendunud teatrimees

11. august 1933 – 18. aprill 2023

Lahkunud on Väino Aren. „Õnne 13“ kaotas Krissu, õieti siis Kristjan Rosenkampf-Jägerfreundi, aga eesti kultuur läbi ja lõhki teatrimeehe.

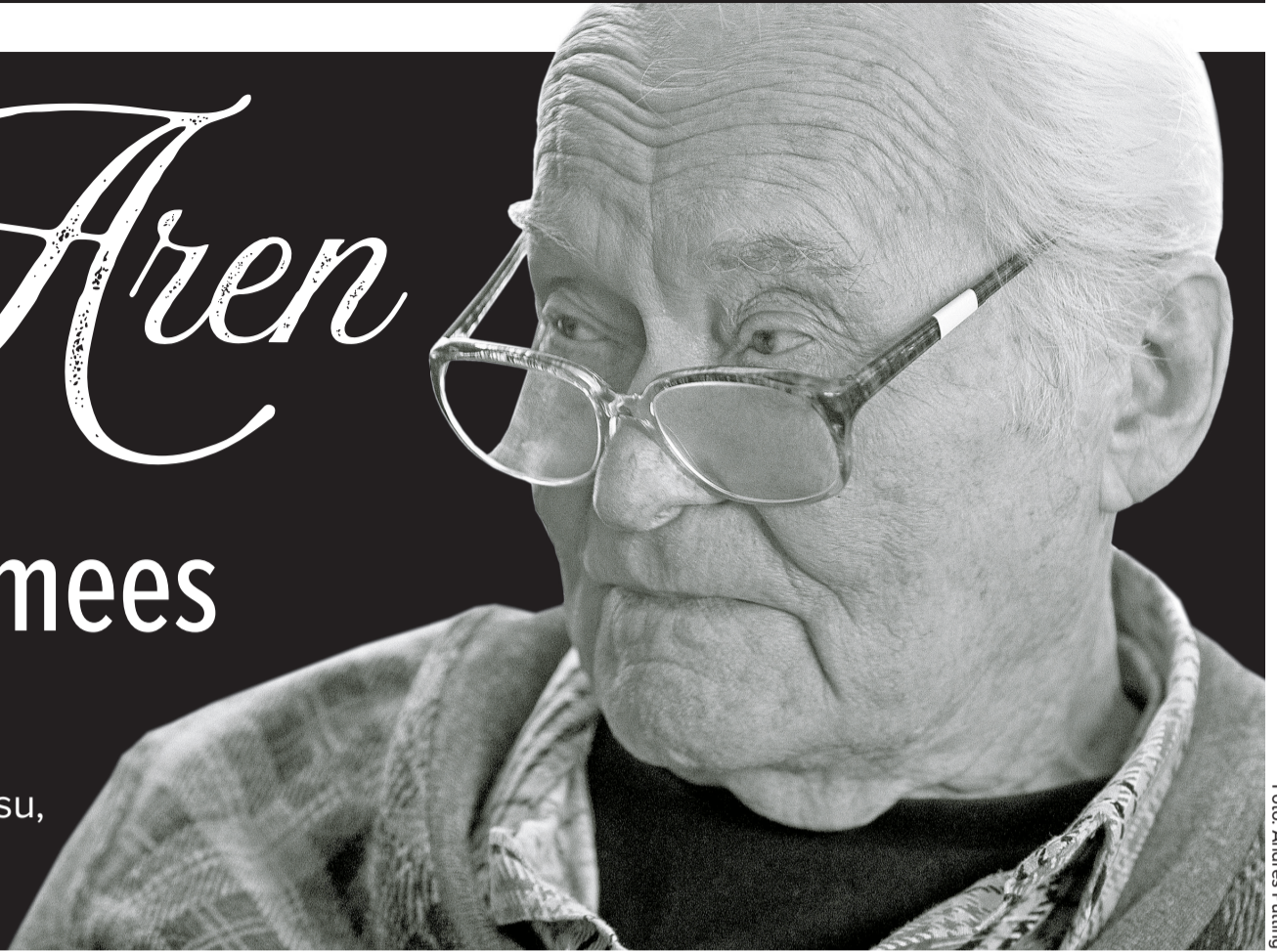


Foto: Andres Puiting

Süda valutab. Neid eeskujuks olevaid isiksusi, keda saab nimetada inimeseks ühest meie ajaga kõrvuti käivast parvest, jääb üha vähemaks. Tean, et uued tulevad asemele ja parv liigub edasi. Selline on elu. Aga alati, kui keegi taolistest kaob, siis mõtled, et miks ma ... miks me ometi ei küsinud... See ilmselt on enamasti elu paratamatus.

Väino, mida kõike te olete näinud. Jätan küsimärgi panemata, sest vastuseid te enam anda ei saa.

Märkan, kuidas pöördumine „teie“ annab kirjutatule üldistuse, aga tegelikult on see hoopis austusest. Me ei olnud tuttavad...



Kui väga vanad mehed surevad, siis ikka mõtlen sõnale „tulnukas“. Tulnukas ühest teisest ajast. Sellest ajast, mida tänased tühistama kipuvad. Küllap just teie saanuks sellele tühisusele vaadata kui järjekordsele ajaloo vingerpussile. Mõtlen juba mitmeid päevi teile ja sellele, kui suurte meistritega te olete koostööd teinud. Suurte meistritega koos töötanud. Müstika.

Pikaealisus muu hulgas tähendab seda ka, et ega neid enam palju elus ei ole, kes oskaksid rääkida: milline balletiartist olite, kuidas balletitantsija töö erineb tantsimisest varietees ja kuidas sellega hakkama saite.



Telesari „Õnne 13“ kaotas Krissu, õieti siis Kristjan Rosenkampf-Jägerfreundi, aga eesti kultuur läbi ja lõhki teatrimeehe. Kristjan oli väheke veidrik. Küllap „Õnne“ esimene stsenaarist Astrid Reinla 30 aastat tagasi nii mõtleski, kirjutades sellesse lukku sisse kaks vana meest – kingsepp Johannese, keda mängis Kaljo Kiisk, ja Kristjani. Pani nende tarkused omavahel pörkama ja kokku kõla-

„Õnne 13“ staažikaim kooselupaar Kristjan (Väino Aren) ja Laine (Luule Komissarov).
Foto: Kaiirit Leibolt

ma. Ühe perioodi stsenaarist Urmas Lennuk tunnustab, et selleks ajaks, kui tema „Õnnet“ kirjutama hakkas, oli Kristjan juba kõik veidrused ära veiderdanud ning tema nägi teda ja Lainet, keda marudalt mängib Luule Komissarov, justkui armsat vanapaari.

Ilmselt suur osa Eesti rahvast arvab, et lahkunud Väino Aren on Luule Komissarovi mees. Sarjas „Õnne 13“ nii ongi. 30 aastat elab Krissu Lainega, kes tavatseb meelde tuletada, kuidas ta viinapoes töötas.

Päriselus oli Väino elukaaslane hoopis Anu Kaal, Estonia ooperiprimadonna.



Ütlesite Öhtulehe ajakirjanikule Jaanus Kulile, kui „Õnne“ oli kestnud 22 aastat: „Olin üle kuuekümnepa aasta Estonias ning 1960.–1970. aastatel paljudes lavastustes peaosades, aga keegi ei teadnud, kes see Väino Aren on. Aga nii kui „Õnnes“ ekraanile ilmusin, hakkasid mind õige pea taksojuhidki tervitama.“ Televisioon teeb tuntuks! Ballet on elav kunst, selle kunsti elamus tuleb otsekontaktist lava ja saali vahel.



Telemees Margus Saar tegi teiega persoonisaate „Tähelaev“ mille esmaetser oli 1. mail 2005. Kui talle selle saate eest aitäh ütlen, vastab ta, et see saade oli nii ammu. Ütleb, et vaatas seda nüüd uuesti ja oli isegi üllatunud. Ammu? Eile! Sõnade tähendused muutuvad ajas.

Rohkem filmiuurijana tuntud Öie Orav on kirjutanud teist 2008. aastal raamatu – „Väino Aren“. „Esimene suurem summa, mida Väino Aren seni ajani mäletab, oli ühest teatrist teise ületoomise raha – tervelt 410 rubla,“ kirjutab Öie Orav. Ja teie meenutate: „Mäletan, et otsin endale kaabu ja portfelli. Rae-

Väino Aren armastas korrektsust ja korda

Väino Aren oli minu garderoobikaaslane koos Sulev Nõmmiku ja Vello Viisimaaga. See oli minu noorusaeg ning oli üks ütlemata sõbralik ja isegi romantiline koos viibimine.

Sulev ja Vello läksid varem. Väino oli hästi vitaalne. Ta ju oli teatris kõrge eani. Mäletan, et kui ta tegi „Minu veetlevas leedis“ viimased etendused, siis käis lava taga juba kepiga. Kuidas see luuletus on: „Meie kiisul kriimud silmad, kepp oli käes ja piip oli suus, kutsus lapsi lugema...“

Mäletan, kuidas ta kantseldas meie lapsi, kui need teatris mürgeldama kukkusid. Ronisid mööda lavapoodiume, üleni tolmused. Väino tegi siis karmi häält, ütles, et ei tohi sinna minna.

„Mina vastutan teie tervise ja teie elu eest!“ Ta oli siis intspitsient ning ka seda tööd tegi ta ülitäpselt ja südamega. Teatris tuleb ikka inimeste vahel ette lahkelisid, temaga kunagi midagi sellist ei juhtunud.

Minu austus tuleb südamest. Vana kooli teatrimees. Ka inimesena vana kooli mees. Soliidne. Mis seal keerutada, ta oli ju tantsija ja see tähendas keha valitsemist. Sirget selga nii füüsiliselt kui vaimuselt. Helged mälestused on temast, ta oli sümpaatne. Kui Viisimaa ja Nõmmik veel elasid, siis ta ikka natuke pani ka neid mehi joone peale. Armastas väga korrektsust ja korda. Tal oli selline elustiil.

VÄINO PUURA

Estonia ooperi- ja operetisolist

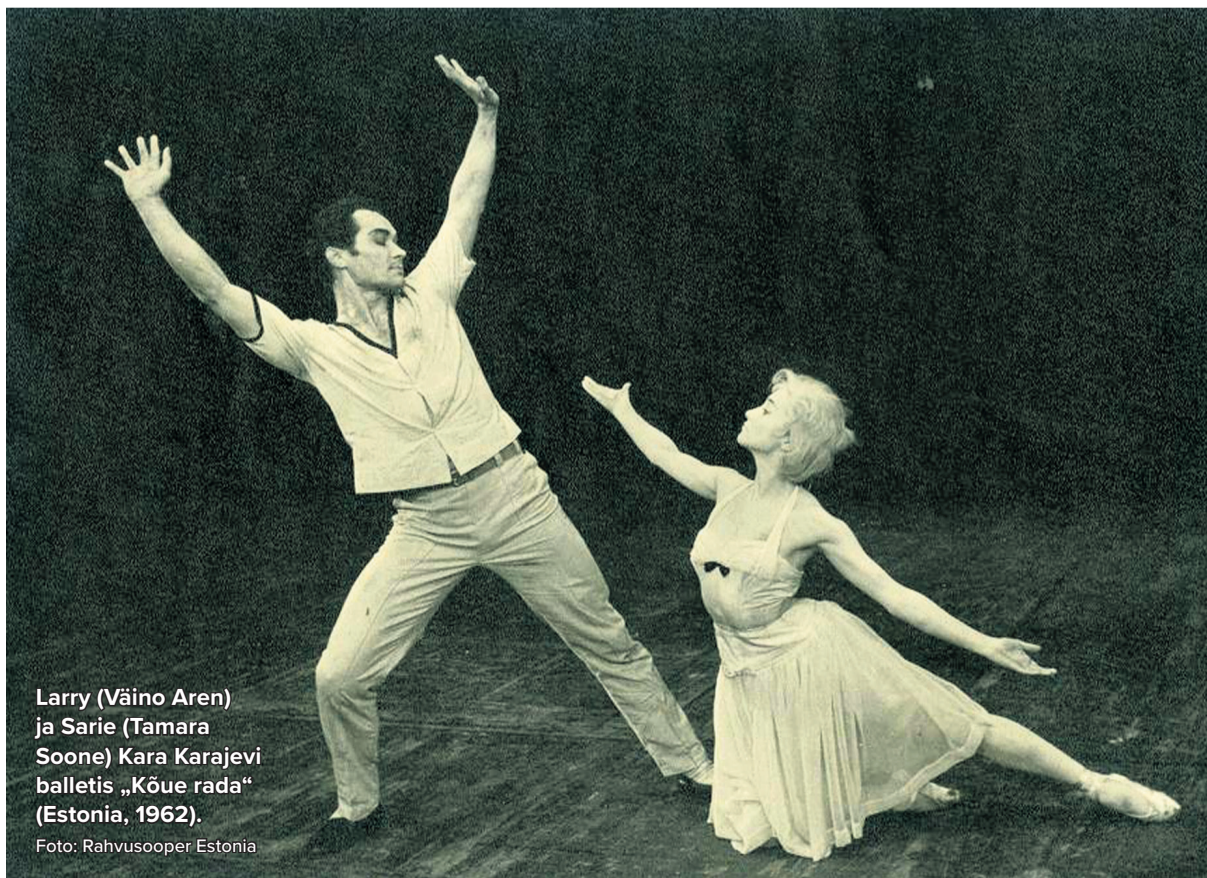
koja taga oli suur gastronoom, mida hüüti Kaarmanniks. Otsin siis sealt palju karamellikomme. Istusin platsi äärde pingile, käsi muudkui käis portfelli ja suu vahet. Komme jätkus tükkiks ajaks! Portfell oli ju päris suur!“



Mitmesse portfelli mahub pikaealise inimese elu? Näitleja Egon Nuter tuletas meelde üht viimast kokkupuudet „Õnne“ võttel. Egoni sõnul oli teil tervis seks ajaks ikka väga kehv. Aga kui võte lõppes, olla te õelnud, et kui saaks, siis teeks edasi. Teeks veel.

Purunoor Jaan Kaplinski kirjutab oma esimeses, 1964. aastal ilmunud luulekogus luuletuse „Silmast silma“: „Liblikas lendas / jõe kaldalt, kus ta oli sündinud, / teisele kaldale / ja suri. / Vana mees sõudis üle jõe; / vana mees vaatas oma nägu / tumedal veel / ja ütles: nii on elu.“

MARGUS MIKOMÄGI



Larry (Väino Aren) ja Sarie (Tamara Soone) Kara Karajevi balletis „Kõue rada“ (Estonia, 1962).

Foto: Rahvusooper Estonia